

NAUJO DIZAINO SKARDINĖS SU UŽDARYMO FUNKCIJA - ALTERNATYVA PLASTIKINIAMS BUTELIAMS

Elvina Gasparyan
dr. Inga Valentiniene (vadovas)
Kauno kolegijos Menų Akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti naujo dizaino skardinę dėžutę su uždarymo funkcija, kurios dėka būtų išvengta problemų, būdingų aliuminio skardinėms be kamštelių (dangtelių).

Reikšminiai žodžiai: aluminės skardinės dizainas, naujas dizainas, plastikiniai buteliai, praktiška alternatyva skardinei, skardinės uždarymo funkcija

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizės metu išanalizuota gertuvių ergonomika ir skysčiams laikyti skirtų talpų bei konstrukcinių medžiagų techniniai reikalavimai. Empirinio tyrimo metu atlikti skardinės tipo talpos su ertme ir dangteliu techniniai skaičiavimai, parengti brėžiniai bei vizualizacijos naujo dizaino skardinei, atlikta palyginamoji skirtingų skardinių dangtelių dizaino analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu nustatyti aluminės skardinės dėžutės medžiagos privalumai, lyginant su plastikinių butelių medžiaga, išanalizavus konstrukcines medžiagas, išsiaiškinta kurios dažniausiai naudojamos gertuvių gamybai. Dažnas žmogus pasirenka skardines dėžutes dėl daugelio privalumų, tačiau atsiranda ir trūkumų, dėl kurių dažnai pasirenkama kita, praktiškesnė alternatyva, dažniausiai pagaminta iš plastiko. Atsidarius skardinę ir pradėjus iš jos gerti, bakterijos tiesioginį kontaktuoja su geriančiojo lūpomis. Galima kaskart prieš geriant išvalyti skardinę ir to išvengti, tačiau ne visuomet tam turima galimybė. Taip pat, atidarius skardinę, jos uždaryti nebegalima, kadangi skardinė tokios funkcijos neturi. Taip atsiranda didelė tikimybė, jog į gėrimą pateks aplinkoje esančių dulkių, vabzdžių, gėrimas gali išsipilti ir pan. Taip pat, jeigu gėrimas gazuotas - atidarytas netrukus išgaruoja. Skardinė dėžutė patogi dėl kompaktiškumo, tačiau tiesioginiam naudojimui pagal paskirtį, t. y. atsigėrimui - ne visada: skardinių geriamoji ertmė, taip pat kaip ir pati skardinė, yra iš plono, gana aštraus aliuminio metalo. Dėl šios priežasties atsiranda rizika susižeisti, įsipjauti. Žiedas arba liežuvelis, skirtas skardinės dėžutės atidarymui, dažnai nulūžta, tad tenka ieškoti kitų priemonių tam, kad ją atidaryti. Galiausiai, skardinės dažnai pasirenkamos vykstant į keliones, jos būna nedidelės talpos, tad patogiu laikyti mašinoje, tačiau vairuojant automobilį, pasiėmus skardinę į ranką, ne visuomet iš pirmo karto randama geriamoji ertmė. Ertmė užima mažiau, nei ketvirtadalį skardinės dėžutės paviršiaus, dėl to vairuotojas turi nukreipti dėmesį nuo kelio arba bandyti užčiuopti pirštais geriamąją dalį, tam, kad ją surastų. Tokie trūkumai, kaip tiesioginis kontaktas su bakterijomis, negalėjimas uždaryti skardinės dėžutės po atidarymo ir kt., provokuoja poreikį kurti naujo dizaino skardines su galimybe jas uždaryti.

Aluminės skardinės – praktiškesnė plastikinių butelių alternatyva dėl daugelio priežasčių. Tačiau plastikiniai buteliai turi didelį privalumą – lengvo uždarymo funkciją. Būtent dėl šios priežasties, naujo dizaino tikslas: sukurti skardinę dėžutę su uždarymu, kurio dėka būtų išvengta problemų, būdingų aliuminio skardinėms be kamštelių (dangtelių). Naujas skardinės dėžutės dizaino projektas reikalauja minimalių pokyčių – pakeisti dangtelio erdvėje esantį elementą – žiedą arba liežuvelį, kuris naudojamas skardinę dėžutę atidaryti, praktiškesne alternatyva – užsukamu metaliniu dangteliu.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Naujas skardinės dėžutės dizaino projektas yra originali idėja ir šiuo metu neegzistuojanti rinkoje. Sukurta skardinė dėžutė su uždarymo funkcija (1 pav.) – praktiškesnė ekologiška alternatyva plastikiniams buteliams. Parengti skardinės dėžutės, sukurtos pagal tyrimo rekomendacijas, eskizai ir kita vaizdinė medžiaga, kurią galima panaudoti naujo gaminio gamybos procese. Parengtos naudingos rekomendacijos naujo dizaino skardinės dėžutės su uždarymo funkcija projektavimui.

*1 pav. Naujo skardinės dėžutės dizaino eskizas.
Aut. Elvina Gasparyan, 2021*